

Tisdagen den 17 april 2018

P8_TA(2018)0105

Starkare ekonomisk, social och territoriell sammanhållning i EU**Europaparlamentets resolution av den 17 april 2018 om starkare ekonomisk, social och territoriell sammanhållning i Europeiska unionen: kommissionens sjunde rapport (2017/2279(INI))**

(2019/C 390/07)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av artikel 3 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget) och artiklarna 4, 162, 174–178 och 349 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget),
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013 av den 17 december 2013 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och Europeiska havs- och fiskerifonden, om fastställande av allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden och Europeiska havs- och fiskerifonden samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1083/2006 ⁽¹⁾,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1301/2013 av den 17 december 2013 om Europeiska regionala utvecklingsfonden och om särskilda bestämmelser för målet Investering för tillväxt och sysselsättning samt om upphävande av förordning (EG) nr 1080/2006 ⁽²⁾,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1304/2013 av den 17 december 2013 om Europeiska socialfonden och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1081/2006 ⁽³⁾,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1300/2013 av den 17 december 2013 om Sammanhållningsfonden och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1084/2006 ⁽⁴⁾,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1299/2013 av den 17 december 2013 om särskilda bestämmelser för stöd från Europeiska regionala utvecklingsfonden till målet Europeiskt territoriellt samarbete ⁽⁵⁾,
- med beaktande av kommissionens sjunde rapport av den 9 oktober 2017 *Min region, mitt Europa, vår framtid: Sjunde rapporten om ekonomisk, social och territoriell sammanhållning* (COM(2017)0583),
- med beaktande av Amsterdampakten om inrättandet av EU-agendan för städer, som överenskomts vid det informella mötet för ministrar med ansvar för stadsfrågor den 30 maj 2016 i Amsterdam,
- med beaktande av domen av den 15 december 2015 från Europeiska unionens domstol ⁽⁶⁾,
- med beaktande av den europeiska pelaren för sociala rättigheter, som Europaparlamentet, rådet och kommissionen proklamerade i Göteborg den 17 november 2017,
- med beaktande av rådets slutsatser av den 25 april 2017 om att göra sammanhållningspolitiken mer effektiv, relevant och synlig för våra medborgare ⁽⁷⁾,
- med beaktande av rådets slutsatser av den 15 november 2017 om synergier och förenkling av sammanhållningspolitiken efter 2020 ⁽⁸⁾,
- med beaktande av kommissionens vitbok av den 1 mars 2017 om EU:s framtid – Tankar och scenarier för EU-27 fram till 2025 (COM(2017)2025),

⁽¹⁾ EUT L 347, 20.12.2013, s. 320.⁽²⁾ EUT L 347, 20.12.2013, s. 289.⁽³⁾ EUT L 347, 20.12.2013, s. 470.⁽⁴⁾ EUT L 347, 20.12.2013, s. 281.⁽⁵⁾ EUT L 347, 20.12.2013, s. 259.⁽⁶⁾ Domstolens dom av den 15 december 2015, parlamentet och kommissionen mot rådet, C-132/14 – C-136/14, ECLI:EU:C:2015:813.⁽⁷⁾ Doc. 8463/17.⁽⁸⁾ Doc. 14263/17.

Tisdagen den 17 april 2018

- med beaktande av kommissionens diskussionsunderlag av den 26 april 2017 om EU:s sociala dimension (COM(2017)0206),
- med beaktande av kommissionens diskussionsunderlag av den 10 maj 2017 *Hur vi bemöter globaliseringen* (COM(2017)0240),
- med beaktande av kommissionens diskussionsunderlag av den 31 maj 2017 om en fördjupad ekonomisk och monetär union (COM(2017)0291),
- med beaktande av kommissionens diskussionsunderlag av den 28 juni 2017 om framtiden för EU:s finanser (COM(2017)0358),
- med beaktande av arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar av den 10 april 2017 *Competitiveness in low-income and low-growth regions: The lagging regions report* SWD(2017)0132,
- med beaktande av kommissionens arbetsdokument *Why Regional Development matters for Europe's Economic Future* ⁽⁹⁾,
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 14 februari 2018 *En ny och modern flerårig budgetram för ett EU som effektivt genomför sina prioriteringar efter 2020* (COM(2018)0098),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 24 oktober 2017 *Ett starkare och förnyat strategiskt partnerskap med EU:s yttersta randområden* (COM(2017)0623),
- med beaktande av yttrandet från Regionkommittén av den 11 maj 2017 *Sammanhållningspolitiken efter 2020 – För en stark och effektiv europeisk sammanhållningspolitik efter 2020* ⁽¹⁰⁾,
- med beaktande av yttrandet från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén av den 25 maj 2016 om *Meddelande från kommissionen: Investeringar i sysselsättning och tillväxt – en maximering av de europeiska struktur- och investeringsfondernas bidrag* ⁽¹¹⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 9 september 2015 om investering för tillväxt och sysselsättning: att främja ekonomisk, social och territoriell sammanhållning i unionen ⁽¹²⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 9 september 2015 om de urbana aspekterna i EU:s politik ⁽¹³⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 10 maj 2016 om nya territoriella utvecklingsverktyg i sammanhållningspolitiken 2014–2020: integrerade territoriella investeringar och lokalt ledd utveckling ⁽¹⁴⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 18 maj 2017 om rätt finansieringsmix för Europas regioner: en avvägning mellan finansieringsinstrument och bidrag i EU:s sammanhållningspolitik ⁽¹⁵⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 13 september 2016 om sammanhållningspolitiken och forsknings- och innovationsstrategier för smart specialisering (RIS3) ⁽¹⁶⁾,
- med beaktande av sin resolution av den 13 september 2016 om europeiskt territoriellt samarbete – bästa praxis och innovativa åtgärder ⁽¹⁷⁾,

⁽⁹⁾ Iammarino, S., Rodriguez-Pose, A., Storper, M., *Why Regional Development Matters for Europe's Economic Future*, Working Papers 07/2017, GD Regional- och stadspolitik, Europeiska kommissionen (2017).

⁽¹⁰⁾ EUT C 306, 15.9.2017, s. 8.

⁽¹¹⁾ EUT C 303, 19.8.2016, s. 94.

⁽¹²⁾ EUT C 316, 22.9.2017, s. 132.

⁽¹³⁾ EUT C 316, 22.9.2017, s. 124.

⁽¹⁴⁾ EUT C 76, 28.2.2018, s. 2.

⁽¹⁵⁾ Antagna texter, P8_TA(2017)0222.

⁽¹⁶⁾ Antagna texter, P8_TA(2016)0320.

⁽¹⁷⁾ Antagna texter, P8_TA(2016)0321.

Tisdagen den 17 april 2018

- med beaktande av sin resolution av den 16 februari 2017 om investeringar i sysselsättning och tillväxt – en maximering av de europeiska struktur- och investeringsfondernas bidrag: en utvärdering i enlighet med artikel 16.3 i förordningen om gemensamma bestämmelser ⁽¹⁸⁾,
 - med beaktande av sin resolution av den 13 juni 2017 om byggstenar för EU:s sammanhållningspolitik efter 2020 ⁽¹⁹⁾,
 - med beaktande av sin resolution av den 13 juni 2017 om större partnerengagemang och synlighet i de europeiska struktur- och investeringsfondernas resultat ⁽²⁰⁾,
 - med beaktande av sin resolution av den 6 juli 2017 om främjande av sammanhållning och utveckling i EU:s yttersta randområden: tillämpning av artikel 349 i EUF-fördraget ⁽²¹⁾,
 - med beaktande av sin resolution av den 24 oktober 2017 om diskussionsunderlaget om framtiden för EU:s finanser ⁽²²⁾,
 - med beaktande av sin resolution av den 13 mars 2018 om regioner som släpar efter i EU ⁽²³⁾,
 - med beaktande av sin resolution av den 14 mars 2018 om nästa fleråriga budgetram: förberedelse av parlamentets ståndpunkt om den fleråriga budgetramen efter 2020 ⁽²⁴⁾,
 - med beaktande av slutsatserna och rekommendationerna från högnivågruppen för förenkling för ESI-fondernas stödmottagare,
 - med beaktande av artikel 52 i arbetsordningen,
 - med beaktande av betänkandet från utskottet för regional utveckling samt yttrandena från budgetutskottet, utskottet för sysselsättning och sociala frågor och utskottet för kultur och utbildning (A8-0138/2018) och av följande skäl:
- A. Sammanhållningspolitikens mål är att främja en harmonisk och balanserad utveckling i hela unionen och dess regioner och på så sätt stärka den ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållningen, i solidarisk anda och i syfte att stimulera hållbar tillväxt, sysselsättning och social integration och att minska skillnaderna mellan och inom regionerna samt eftersläpningen i de minst gynnade regionerna, i enlighet med fördragen.
- B. Den sjunde sammanhållningsrapporten visar att de regionala skillnaderna minskar igen, men att situationen är mycket ojämn, oavsett om man mäter BNP per capita, sysselsättning eller andra indikatorer, och att vissa skillnader består, flyttar sig eller ökar mellan eller inom regioner och medlemsstater, även inom euroområdet.
- C. I den sjunde sammanhållningsrapporten presenteras oroväckande arbetslöshetssiffror, också för ungdomar, som i många regioner inte har återgått till nivåerna före krisen, och detsamma kan sägas om konkurrenskraft, fattigdom och social integration.
- D. Nästan 120 miljoner européer (24 %) är fattiga eller lever nära tröskeln för fattigdom respektive i allvarig materiell fattigdom och/eller lever i hushåll med låg arbetsintensitet. Antalet arbetande fattiga ökar och antalet arbetslösa ungdomar är fortsatt högt.
- E. Arbetslösheten och ungdomsarbetslösheten inom unionen har gradvis minskat sedan 2013, men ligger fortfarande över 2008 års nivåer, på 7,3 respektive 16,1 % (december 2017) ⁽²⁵⁾, med betydande skillnader mellan och inom medlemsstaterna, i synnerhet i några av de EU-medlemsstater som drabbades hårdast av finanskrisen. De regionala skillnaderna har börjat minska. Skillnaderna i arbetslöshetsnivåer mellan medlemsstaterna är fortfarande stora, och sträcker sig från 2,4 % i Tjeckien och 3,6 % i Tyskland till 16,3 % i Spanien och 20,9 % i Grekland enligt de senaste siffrorna ⁽²⁶⁾. Den dolda arbetslösheten – arbetslösa personer som vill arbeta, men inte aktivt söker jobb – var 18 % år 2016.

⁽¹⁸⁾ Antagna texter, P8_TA(2017)0053.

⁽¹⁹⁾ Antagna texter, P8_TA(2017)0254.

⁽²⁰⁾ Antagna texter, P8_TA(2017)0245.

⁽²¹⁾ Antagna texter, P8_TA(2017)0316.

⁽²²⁾ Antagna texter, P8_TA(2017)0401.

⁽²³⁾ Antagna texter, P8_TA(2018)0067.

⁽²⁴⁾ Antagna texter, P8_TA(2018)0075.

⁽²⁵⁾ <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/8631691/3-31012018-BP-EN.pdf/bdc1dbf2-6511-4dc5-ac90-dbadee96f5fb>

⁽²⁶⁾ <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/8701418/3-01032018-AP-EN/37be1dc2-3905-4b39-9ef6-adcea3cc347a>

Tisdagen den 17 april 2018

- F. Den sjunde sammanhållningsrapporten visar på den stora mångfalden bland regioner och områden, även inom befintliga kategorier av regioner, till följd av deras särskilda villkor (yttersta randområden, låg befolkningstäthet, låg inkomst eller låg tillväxt etc.). Detta gör det nödvändigt med skräddarsydda territoriella strategier.
- G. En av de viktigaste nyheterna i den sjunde sammanhållningsrapporten har att göra med identifieringen av vissa regioner som sägs ha "fastnat i en medelinkomstfälla" och riskerar att bli akterseglade, stagnera eller halka efter.
- H. I den sjunde sammanhållningsrapporten framgår att det finns fickor av fattigdom och risk för territoriell fragmentering och växande subregionala skillnader, även i relativt välbärgade regioner.
- I. I den sjunde sammanhållningsrapporten betonas att "effekterna av globalisering, migration, fattigdom och bristande innovation, klimatförändringar, energiövergång och föroreningar inte är begränsade till mindre utvecklade regioner".
- J. Sammanhållningspolitiken har spelat en avgörande roll i den ekonomiska återhämtningen i EU genom att främja smart och hållbar tillväxt för alla, men de offentliga investeringarna i EU är fortfarande lägre än före krisen, med stora luckor i några av de medlemsstater som drabbades värst av krisen, där de minskade från 3,4 % av BNP 2008 till 2,7 % 2016.
- K. Europaparlamentet noterar att den sjunde sammanhållningsrapporten tydligt redovisar sammanhållningspolitikens resultat när det gäller tillväxt, arbetstillfällen, transport, energi, miljö, utbildning och yrkesutbildning. Detta syns i programplaneringsperioden 2014–2020 genom det stöd som gavs till 1,1 miljoner små och medelstora företag och som direkt skapade 420 000 nya arbetstillfällen, hjälpte över 7,4 miljoner arbetslösa att hitta nya jobb och dessutom hjälpte över 8,9 miljoner människor att skaffa nya kvalifikationer, vilket gör sammanhållningspolitiken till det kitt som håller samman Europa.

Sammanhållningspolitikens mervärde

1. Europaparlamentet anser det helt avgörande att sammanhållningspolitiken även under den nya programperioden fortsätter att på lämpligt sätt omfatta samtliga europeiska regioner och fortsätter att vara EU:s huvudsakliga instrument för offentliga investeringar på grundval av långsiktiga strategier och perspektiv, med en budget som står i proportion till aktuella och framtida behov, så att man säkerställer uppfyllandet av politikens grundläggande mål. En inriktning av sammanhållningspolitiken på endast de minst utvecklade regionerna skulle förhindra att framsteg görs rörande politiska prioriteringar inom EU som helhet.
2. Europaparlamentet betonar att sammanhållningspolitiken ger europeiskt mervärde genom att bidra till europeiska kollektiva nyttigheter och prioriteringar (som tillväxt, social integration, innovation och miljöskydd) liksom till offentliga och privata investeringar, och den är ett viktigt verktyg för att uppfylla fördragets mål om minskade klyftor, till förmån för en anpassning uppåt av levnadsstandarderna och minskad eftersläpning i de minst gynnade regionerna.
3. Europaparlamentet upprepar sitt starka engagemang dels för delad förvaltning och partnerskapsprincipen, som bör bibehållas och stärkas för perioden efter 2020, dels för flernivåstyre och subsidiaritet, som bidrar till sammanhållningspolitikens mervärde. Parlamentet understryker att mervärdet med denna politik i första hand kommer av dess förmåga att ta hänsyn till de nationella utvecklingsbehoven jämte de olika regionernas och områdenas behov och särdrag och att föra Europeiska unionen närmare sina medborgare.
4. Europaparlamentet betonar att det europeiska mervärdet starkt kommer till uttryck i det europeiska territoriella samarbetet i alla dess former (gränsöverskridande, transnationellt och interregionalt samarbete, både internt och externt), som bidrar till uppnående av de övergripande målen för ekonomisk, social och territoriell sammanhållning, samt solidaritet. Parlamentet upprepar sin begäran om att en större andel av sammanhållningspolitikens budget ska anslås till detta, och efterlyser samtidigt bättre samordning mellan olika program för att undvika överlappning. Parlamentet påminner om vikten av genomförande av makroregionala strategier för att uppfylla de sammanhållningspolitiska målen.
5. Europaparlamentet noterar att genomförandet av sammanhållningspolitiken i en region kan skapa externa, direkta och indirekta, positiva spridningseffekter i hela EU, bland annat på grund av den ökade handeln, som stärker den inre marknaden. Parlamentet påpekar dock att dessa fördelar varierar stort från en medlemsstat till en annan, i synnerhet beroende på geografisk närhet och strukturen på medlemsstaternas ekonomier.
6. Europaparlamentet understryker behovet av att ta fram en metod för att beräkna "kostnaderna för utebliven sammanhållningspolitik" för att ge ytterligare kvantifierbara belägg för sammanhållningspolitikens europeiska mervärde, och att då följa exemplet med det arbete som utförts av Europaparlamentet om "kostnaden för icke-Europa".

Tisdagen den 17 april 2018

Den territoriella dimensionen

7. Europaparlamentet konstaterar att stadsområdena kombinerar dels stora möjligheter till tillväxt, investeringar och innovation, dels olika miljömässiga, ekonomiska och sociala utmaningar, bland annat på grund av befolkningskoncentrationen och förekomsten av fattigdom, även i relativt välbärgade städer. Parlamentet betonar därför att risken för fattigdom eller socialt utanförskap är en fortsatt central utmaning.

8. Europaparlamentet understryker att en förstärkning av den territoriella dimensionen av sammanhållningspolitiken kräver att större uppmärksamhet riktas åt stadsnära och landsbygdsrelaterade problem, med hänvisning till de lokala myndigheternas sakkunskap och särskild inriktning på medelstora städer i varje medlemsstat.

9. Europaparlamentet betonar vikten av att stödja landsbygdsområdena i all sin mångfald, genom att bättre utnyttja deras potential, främja investeringar i projekt som stöder de lokala ekonomierna, förbättra deras konnektivitet på områdena transportförbindelser, tillgänglighet och snabba bredband och ge dessa områden stöd i de utmaningar de står inför: övergiven mark, social integration, brist på arbetstillfällen, incitament till företagande, överkomligt boende, avfolkning, stadskärnornas försämrade livskraft, områden utan vårdstrukturer etc. Parlamentet betonar i detta avseende vikten av den gemensamma jordbrukspolitikens andra pelare när det gäller att främja hållbar landsbygdsutveckling.

10. Europaparlamentet efterlyser större hänsyn till vissa områdens särart, som i de regioner som avses i artikel 174.3 i EUF-fördraget, t.ex. öar, bergsområden, landsbygd, gränsområden, nordligt belägna områden, kustområden eller randområden, när investeringsprioriteringarna fastställs. Parlamentet understryker vikten av att skapa särskilt anpassade strategier, program och åtgärder för dessa olika regioner eller till och med utforska möjligheterna till nya särskilda agendor, i linjer med EU-agendan för städer och Amsterdamp-akten,

11. Europaparlamentet påminner om att den ekonomiska situationen och särskilda sociala strukturen i de yttersta randområdena rättfärdigar specifika åtgärder, också när det gäller villkoren för tillgång till ESI-fonderna, i enlighet med artikel 349 i EUF-fördraget. Parlamentet betonar behovet av att permanenta alla undantag som avser att kompensera deras strukturella nackdelar och förbättra de specifika åtgärderna för dessa regioner genom att vid behov anpassa dem. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att återropa domstolens dom av den 15 december 2015 i syfte att garantera att artikel 349 i EUF-fördraget tillämpas korrekt när det gäller villkoren för tillgång till strukturfonderna. Parlamentet föreslår framför allt att utvidga den särskilda tilldelningen för de yttersta randområdena när det gäller den sociala delen, så att man bibehåller den nuvarande nivån på samfinansieringen från unionen i dessa regioner, och göra en anpassning av den tematiska koncentrationen. Parlamentet understryker de yttersta randområdenas potential, t.ex. som prioriterade områden för genomförande av försöksprojekt.

12. Europaparlamentet anser att införandet av integrerade strategier för hållbar stadsutveckling är en positiv erfarenhet som därför bör byggas ut och som kan användas även inom andra subregionala områden, till exempel genom att upprätta en integrerad territoriell strategi parallellt med de tematiska målen, men utan att det inverkar på den tematiska koncentrationen. Parlamentet understryker vikten av lokalt ledd utveckling, som stärker sammanhållningspolitikens förmåga att involvera lokala aktörer. Parlamentet betonar att man bör analysera möjligheten att börja med nationella och regionala operativa program, på grundval av integrerade territoriella strategier och strategier för smart specialisering.

Medelinkomstregionerna: främja motståndskraft och förhindra att sårbara regioner halkar efter

13. Europaparlamentet betonar att medelinkomstregionerna inte har upplevt samma tillväxt som låginkomstregionerna (som dock fortfarande inte kommit ikapp resten av EU) och regionerna med mycket höga inkomster, utan befinner sig i den så kallade "medelinkomstfällan" på grund av alltför höga kostnader jämfört med de förstnämnda och alltför svaga innovationssystem jämfört med de sistnämnda. Parlamentet konstaterar dessutom att dessa regioner kännetecknas av tillverkningsindustri som kämpar för sin överlevnad och sårbarhet inför de omvälvningar som orsakas av globalisering och de därmed sammanhängande socioekonomiska förändringarna.

14. Europaparlamentet är övertygat om att en viktig utmaning för den framtida sammanhållningspolitiken kommer att vara att erbjuda lämpligt stöd till medelinkomstregionerna, för att bland annat skapa en investeringsvänlig miljö, och anser att sammanhållningspolitiken måste dels minska skillnaderna och ojämlikheterna, dels förhindra att sårbara regioner halkar efter, genom att ta hänsyn till olikheter vad gäller tendenser, dynamik och förutsättningar.

Tisdagen den 17 april 2018

15. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att ta itu med utmaningarna i medelinkomstregionerna, som kännetecknas av en låg tillväxttakt jämfört med genomsnittet i EU, för att främja en övergripande harmonisk utveckling inom hela unionen. Parlamentet påminner om att den framtida sammanhållningspolitiken, för att stödja dessa regioner och erbjuda lösningar på deras problem, lämpligen bör omfatta, stödja och inkludera dem i nästa programperiod, inbegripet genom skapande och genomförande av skräddarsydda strategier, program och åtgärder. I detta sammanhang påminner parlamentet om vikten av indikatorer som kompletterar BNP för att ge en mer exakt bild av just dessa regioners socioekonomiska villkor. Parlamentet anser att mer uppmärksamhet bör ägnas åt tidig identifiering av sårbarheter, så att sammanhållningspolitiken kan användas för att stärka regionernas motståndskraft och förhindra att nya skillnader uppstår i alla typer av regioner.

16. Europaparlamentet välkomnar att kommissionen tagit initiativ till ett pilotprojekt vars syfte är att tillhandahålla skräddarsydd stöd som är anpassat till de särskilda utmaningarna för regioner i industriell omvandling. Parlamentet uppmanar kommissionen att dra lärdom av pilotprojektet och förväntar sig att se de emotsedda resultaten snarast möjligt. Parlamentet anser att strategier för smart specialisering har potential att genom en helhetssyn bättre stödja dessa regioner i deras utvecklingsstrategier och, mer generellt, främja ett differentierat genomförande på regional nivå, men även genom ytterligare samarbete och ökat utbyte av kunskaper och erfarenheter mellan regionerna. Parlamentet välkomnar åtgärder som Vanguard-initiativet, där strategin för smart specialisering används för att stimulera tillväxten och förnya industrin inom prioriterade områden i EU.

17. Europaparlamentet betonar att social och skattemässig konvergens bidrar till målet om sammanhållning och får den inre marknaden att fungera bättre. Parlamentet anser att varierande praxis i detta avseende kan strida mot målet om sammanhållning och leda till ytterligare problem för de områden som halkar efter eller de som är mest sårbara inför globaliseringen, och uppmärksammar de mindre utvecklade regionernas ständiga behov att komma ikapp resten av unionen. Parlamentet anser att sammanhållningspolitiken kan bidra till att främja social och skattemässig konvergens (parallellt med ekonomisk och territoriell konvergens) genom att skapa goda incitament. Parlamentet understryker i detta avseende möjligheten att till exempel använda sig av den europeiska pelaren för sociala rättigheter. Parlamentet uppmanar kommissionen att bättre beakta denna aspekt inom ramen för den europeiska planeringsperioden, så att sammanhållningspolitikens sociala dimension på ett bättre sätt integreras i den ekonomiska politiken, samtidigt som man på lämpligt sätt involverar lokala och regionala myndigheter för att öka processens effektivitet och engagemanget för den.

Insatsområden

18. Europaparlamentet stöder en stark tematisk koncentration på ett begränsat antal prioriteringar kopplade till de stora politiska målen på EU-nivå, parallellt med större flexibilitet för förvaltningsmyndigheterna när de utformar sina territoriella strategier utifrån sina egna behov och sin egen potential, efter inkluderande samråd på lokal och regional nivå när partnerskapsöverenskommelserna utarbetas. Parlamentet betonar att sysselsättning (också ungdomsarbetslöshet), social integration, fattigdomsbekämpning, stöd till innovation, digitalisering, stöd till små och medelstora företag och uppstarts företag, klimatförändring, den cirkulära ekonomin samt infrastruktur bör vara prioriterade områden för den framtida sammanhållningspolitiken.

19. Europaparlamentet välkomnar antagandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter, som utgör ett steg framåt i byggandet av ett socialt Europa. Parlamentet upprepar sitt engagemang för ESF som en stabil och integrerad del av ESI-fonderna, ungdomsgarantin, sysselsättningsinitiativet för unga och Europeiska solidaritetskåren, med hänvisning till deras roll när det gäller att ta itu med utmaningarna på området för sysselsättning, ekonomisk tillväxt, social integration, utbildning och yrkesutbildning.

20. Europaparlamentet understryker att den framtida sammanhållningspolitiken i större utsträckning bör inriktas på skydd och stöd åt de samhällen och regioner som påverkas negativt av globaliseringen (utlokaliseringar, förlorade arbetstillfällen) och även av liknande trender inom EU. Parlamentet uppmanar till att undersöka möjligheterna att i relevanta fall samordna strukturfonderna med Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter, för att bland annat täcka fall av delokalisering inom EU.

21. Europaparlamentet konstaterar att sårbarheten för klimatförändringarna varierar avsevärt från en region till en annan. Parlamentet anser att ESI-fonderna bör användas så effektivt som möjligt för att hjälpa EU att uppfylla sina åtaganden enligt klimatavtalet från Paris (COP21), t.ex. beträffande förnybar energi, energieffektivitet eller utbyte av god praxis, särskilt i bostadssektorn, och ta hänsyn till FN:s mål om hållbar utveckling. Parlamentet insisterar på att medel från instrumenten för solidaritet i händelse av naturkatastrofer ska göras tillgängliga så snabbt som omständigheterna medger och alltid på ett samordnat sätt.

22. Europaparlamentet rekommenderar att ESI-fonderna används för att på ett hållbart sätt hantera demografiska utmaningar (åldrande, avfolkning, demografiskt tryck, oförmåga att locka till sig eller behålla adekvata personalresurser) som påverkar regionerna i Europa på olika sätt. Parlamentet betonar i synnerhet behovet av att ge tillräckligt stöd till bestämda territorier, som vissa av de yttersta randområdena.

23. Europaparlamentet betonar att en specifik finansieringsmekanism efter 2020 måste inrättas i enlighet med artikel 349 i EUF-fördraget för integrering av migranter i de yttersta randområdena, som måste hantera ett större migrationstryck på grund av sina specifika förhållanden, för att på så sätt hjälpa dem till en hållbar utveckling.

Tisdagen den 17 april 2018

24. Europaparlamentet anser att EU-fonderna måste följa FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och fortsätta att främja minskad institutionalisering.

25. Europaparlamentet betonar att ytterligare investeringar i kultur, utbildning, kulturarv, ungdom, idrott och hållbar turism har potential att skapa arbetstillfällen – inbegripet arbetstillfällen av hög kvalitet för ungdomar – och tillväxt och att förbättra den sociala sammanhållningen samtidigt som man motverkar fattigdom och diskriminering, vilket är särskilt viktigt exempelvis i de yttersta randområdena, på landsbygden och i avlägsna regioner. Parlamentet stöder dessutom utvecklingen av kulturella och kreativa branscher som är tätt förknippade med innovation och kreativitet.

Programplaneringen efter 2020

26. Europaparlamentet betonar att den sjunde sammanhållningsrapporten lyfter fram nödvändigheten att ta hänsyn till indikatorer som kompletterar BNP per capita, som fortsatt bör vara den huvudsakliga indikatorn, vid fördelningen av medel och för att ge en mer exakt bild av de socioekonomiska villkoren, i linje med de utmaningar och behov som har konstaterats, även på subregional nivå. Parlamentet konstaterar vikten av att utgå ifrån statistik som är av god kvalitet, tillförlitlig, uppdaterad, strukturerad och tillgänglig. Parlamentet begär därför att kommissionen och Eurostat ska tillhandahålla största möjliga detaljrikedom och geografiska uppdelning i den statistik som är av relevans för sammanhållningspolitiken, så att man korrekt avspeglar regionernas behov i samband med programplaneringen. Parlamentet förespråkar att sociala, miljömässiga och demografiska kriterier beaktas, i synnerhet arbetslösheten och ungdomsarbetslösheten.

27. Europaparlamentet förespråkar att de integrerade strategierna förstärks och betonar starkt att ESF måste fortsätta att ingå i EU:s regionalpolitik med tanke på dess viktiga sammanhållningsdimension.

28. Europaparlamentet betonar att bidrag fortsatt bör vara det huvudsakliga instrumentet för tilldelningen av medel inom ramen för sammanhållningspolitiken, men erkänner att finansieringsinstrument kan vara ett effektivt verktyg och att de bör uppmuntras så länge de tillför mervärde och på grundval av en lämplig förhandsbedömning. Parlamentet betonar dock att användningen av dessa inte får bli ett självändamål. Deras effektivitet är beroende av många faktorer (typ av projekt, region och risk) och alla regioner, oavsett utvecklingsnivå, måste vara fria att bestämma den finansieringsmetod som är lämpligast. Parlamentet skulle motsätta sig tvingande mål för användningen av finansieringsinstrument.

29. Europaparlamentet uppmuntrar till att förenkla användningsvillkoren för finansieringsinstrument och underlätta samordningen mellan dessa instrument och bidrag, med beaktande av komplementaritet, effektivitet och lokala förhållanden. Parlamentet betonar vikten av administrativ kapacitet och styrningskvalitet samt de nationella utvecklingsbankernas och institutionernas komplementära betydelse för att genomföra finansieringsinstrument som anpassats till lokala behov. Parlamentet anser det nödvändigt att harmonisera bestämmelserna om finansieringsinstrument så långt det går, oavsett hur de förvaltas. Utöver de redan existerande sammanhållningspolitiska finansieringsinstrumenten föreslår parlamentet att man också ska främja participativa finansieringsinstrument.

30. Europaparlamentet anser att en koppling mellan sammanhållningspolitiken och garantier för en investeringsvänlig miljö med effektiv och korrekt användning av medel också gynnar arbetet med att uppnå sammanhållningspolitikens mål, men understryker samtidigt att sammanhållningspolitiken inte är avsedd att enbart vara ett instrument för prioriteringar utan koppling till de sammanhållningspolitiska målen. Parlamentet betonar behovet av att genomföra den överenskomna ståndpunkten om stabilitets- och tillväxtpakten avseende flexibilitet för konjunkturförhållanden, strukturreformer och statliga investeringar. Parlamentet anser att de åtgärder som sammanlänkar ESI-fondernas effektivitet med sund ekonomisk styrning i enlighet med förordning (EU) nr 1303/2013 bör analyseras noggrant, inbegripet genom deltagande av alla berörda parter. Parlamentet anser att kommissionen bör överväga justeringar avseende kopplingen mellan sammanhållningspolitiken och den europeiska planeringsterminen för att stärka planeringsterminens territoriella och sociala dimension och ta hänsyn till andra faktorer som bidrar till att man uppnår sammanhållningsmålen, såsom verklig konvergens. Parlamentet uppmanar kommissionen att i detta sammanhang och inom ramen för den europeiska planeringsterminen titta närmare på regional och nationell samfinansiering under ESI-fonderna och dess påverkan på de nationella underskotten.

31. Europaparlamentet anser att strategierna för smart specialisering bör stärkas, som ett nytt sätt att investera i långsiktig tillväxtpotential mot bakgrund av snabba tekniska förändringar och globalisering. Parlamentet erkänner att förhandsvillkoren är av stor nytta, men betonar att de i vissa fall har ökat komplexiteten och orsakat förseningar för programmets utformning och start. Parlamentet noterar revisionsrättens anmärkningar om förhandsvillkoren i sin särskilda rapport nr 15/2017. Parlamentet uppmanar kommissionen att överväga att där så är lämpligt minska antalet förhandsvillkor och på detta område stärka proportionalitets- och subsidiaritetsprinciperna genom att i så stor utsträckning som möjligt utnyttja befintliga strategidokument som skulle kunna uppfylla framtida förhandsvillkor. Parlamentet understryker att förhandsvillkor bör ha nära koppling till investeringarnas effektivitet, samtidigt som lika behandling för samtliga medlemsstater säkerställs.

Tisdagen den 17 april 2018

32. Europaparlamentet noterar att kvalitet och stabilitet i den offentliga förvaltningen är en avgörande faktor för regional tillväxt och effektivitet i ESI-fonderna; en förutsättning för att uppnå sådan kvalitet och stabilitet är god utbildning, fortbildning och lokalt tillgängliga rådgivningstjänster. Parlamentet betonar behovet av att förbättra styrningens kvalitet och att säkerställa tillräckligt tekniskt stöd, eftersom dessa faktorer har stor betydelse för ett korrekt genomförande av sammanhållningspolitiken och kan variera avsevärt i medlemsstaterna, vilket är särskilt tydligt i exempelvis regioner där utvecklingen släpar efter. Parlamentet uppmanar kommissionen att särskilt utvärdera det framtida Jaspers-programmet och att därvid ta hänsyn till rekommendationerna från revisionsrätten.

33. Europaparlamentet uttalar sitt stöd för att sammanhållningspolitiken ska lägga större fokus på resultat och innehåll och röra sig bort från ett bokföringsmässigt synsätt i riktning mot större fokus på resultatkrav och större flexibilitet för förvaltningsmyndigheterna när det gäller hur man ska uppnå målen samtidigt som man fullt ut respekterar principerna om bland annat partnerskap, öppenhet och ansvar.

34. Europaparlamentet anser att det är nödvändigt att fortsätta kampen mot bedrägerier, och uppmanar till nolltolerans för korruption.

En förenklad sammanhållningspolitik

35. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att i sina framtida lagstiftningsförslag ta hänsyn till rekommendationerna från högnivågruppen för förenkling.

36. Europaparlamentet framhåller behovet av att tillhandahålla en ram som garanterar den rättsliga stabiliteten genom enkla, tydliga och förutsägbara regler, särskilt när det gäller förvaltning och kontroll, för att säkerställa en korrekt balans mellan resultatkrav och förenkling. För nästa programperiod efterlyser parlamentet att regelverket görs mindre omfattande och att antalet riktlinjer minskas (med omsorg, så att man i nära samarbete med intressenterna säkerställer nödvändig kontinuitet i de förfaranden och bestämmelser som de berörda mottagarna och förvaltningsmyndigheterna är väl bevandrade i). Parlamentet anser att relevanta handlingar ska översättas till alla EU-språk och att retroaktiv tillämpning och tolkning av reglerna ska undvikas så långt som möjligt. Parlamentet efterlyser en samlad rättslig ram och riktlinjer för gränsöverskridande projekt.

37. Europaparlamentet betonar samtidigt behovet av att undvika överreglering och att göra de operativa programmen till riktiga strategidokument som är mer koncisa och flexibla, och införa ett förenklat förfarande för att göra riktade ändringar i dem under programperioden (t.ex. vid naturkatastrofer) för att kunna reagera på ändrade förhållande och regionala behov.

38. Europaparlamentet efterlyser ett riktigt samlat regelverk för ESI-fonderna, inbegripet vidare harmonisering av gemensamma regler för instrument som bidrar till samma tematiska mål. Parlamentet anser det vara nödvändigt att strama upp upphandlingsförfarandena inom ramen för fonderna och att påskynda förfarandena för statligt stöd där villkor måste uppfyllas. Parlamentet uttalar sitt stöd för en enhetlig hantering av EU-medel under direkt förvaltning och sammanhållningspolitikens medel när det gäller statliga stöd på ett mer koherent sätt och, mer allmänt, för harmoniserade regler för EU-åtgärder som riktar sig till samma mottagare. Parlamentet understryker vikten av större komplementaritet mellan sammanhållningspolitiken och EU:s framtida forskningsprogram, för att omfatta hela cykeln från grundläggande forskning till kommersiella tillämpningar. Parlamentet anser att den tematiska koncentrationen bör bibehållas i syfte att möjliggöra synergier mellan olika finansieringskällor på projektnivå.

39. Europaparlamentet noterar inrättandet av en arbetsgrupp om subsidiaritet och proportionalitet och förväntar sig att denna arbetsgrupp tar fram konkreta förslag för att stärka efterlevnaden av dessa två principer inom ramen för sammanhållningspolitiken. Parlamentet stöder målet med att säkerställa användning av dessa principer för att möjliggöra ett genuint flernivåstyre, vilket kräver att lokala och regionala myndigheter och andra berörda parter ges lämpliga befogenheter.

40. Europaparlamentet beklagar att kommissionen inte har presenterat en mer integrerad utvärdering av övergripande politiska åtgärder, och att synergier mellan olika EU-politiska åtgärder inte rapporteras. Parlamentet efterlyser höga ambitioner vad gäller strategier, finansiering och åtgärder som kommer att öka synergier mellan ESI-fonderna och andra instrument, bland annat Europeiska fonden för strategiska investeringar (Efsi), liksom med andra centralt förvaldade program som Horisont 2020, som kompletterar sammanhållningspolitiken när det gäller stöd för forskning och innovation.

41. Europaparlamentet uppmanar till att villkoren i samband med programplanering, genomförande och kontroll av ESI-fonderna i framtiden ska följa principerna om differentiering och proportionalitet, med utgångspunkt i öppna och rättvisa kriterier och i överensstämmelse med de belopp som anslagits till programmen, deras riskprofil, kvaliteten på förvaltningen och storleken på mottagarnas egenfinansiering.

Tisdagen den 17 april 2018

42. Europaparlamentet ser det som nödvändigt att förhållandet mellan kommissionen och förvaltningsmyndigheterna utvecklas mot ett "förtroendeavtal". Parlamentet påminner i detta sammanhang om vikten av att ha en adekvat och fungerande ram för flernivåsstyre. Parlamentet uppmuntrar kommissionen att dra nytta av det arbete som tidigare har utförts på området för sund förvaltning av offentliga medel, och införa en princip om särskild certifiering för de förvaltningsmyndigheter som visar prov på förmåga att följa regelverket. Parlamentet uppmanar, när det gäller kontroll, till att i större utsträckning använda sig av nationella och regionala bestämmelser, så länge deras effektivitet har kontrollerats och bekräftats.

43. Europaparlamentet uppmanar till att stärka principen om samordnad revision, påskynda genomförandet av e-sammanhållningen och göra användningen av förenklade och standardiserade kostnader till allmän praxis, eftersom detta bland annat har visat sig vara lättare att genomföra och inte har gett upphov till några fel. Parlamentet betonar att digitalisering har stor potential vad gäller övervakning och rapportering. Parlamentet anser att utbytet av expertkunskap bör underlättas genom att man inrättar en portal för kunskapsutbyte där man kan utbyta god praxis.

44. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att lägga fram förslag på hur sammanhållningspolitiken bättre kan reagera på oförutsedda händelser och påminner i detta sammanhang om sitt krav på att inrätta en reserv som skulle kunna ge regionerna ytterligare flexibilitet utan att de långsiktiga målen för de operativa programmen äventyras.

Utmaningar och framtidsutsikter

45. Europaparlamentet är extremt oroat över de scenarier som kommissionen nyligen presenterat angående potentiella budgetnedskärningar för sammanhållningspolitiken i nästa fleråriga budgetram, som skulle leda till att många regioner lämnas utanför sammanhållningspolitiken. Parlamentet förespråkar en ambitiös budget som står i proportion till utmaningarna och uppmanar till att inte göra sammanhållningspolitiken till en justerbar variabel. Parlamentet påminner om att det är icke-förhandlingsbart för Europaparlamentet att alla EU:s regioner omfattas av sammanhållningspolitiken, och framhäver teorin om "grupper av ekonomisk utveckling" som bekräftar vikten av ett differentierat stöd till alla europeiska regioner, även för regioner med mycket hög inkomst som måste upprätthålla sin konkurrenskraft gentemot sina globala konkurrenter.

46. Europaparlamentet anser att sammanhållningspolitiken kan vara till hjälp vid nya utmaningar, som säkerhet eller integration av flyktingar som åtnjuter internationellt skydd. Parlamentet påpekar dock att sammanhållningspolitiken inte kan lösa alla kriser, och motsätter sig att sammanhållningspolitikens medel används för att tillgodose kortsiktiga finansieringsbehov som ligger utanför politikens egentliga syfte: social och ekonomisk utveckling i EU på medellång och lång sikt.

47. Europaparlamentet noterar att positiva resultat uppnåtts genom Efsi, som dock måste investera med större transparens och bättre målinriktning. Parlamentet betonar att sammanhållningspolitiken och Efsi är olika koncept med olika mål, som i vissa fall kan vara komplementära men inte utbytbara, oavsett regionernas utvecklingsnivå, särskilt med tanke på att Efsi till skillnad från strukturfonderna främst arbetar med lån. Parlamentet påminner om vikten av att hålla isär Efsi och sammanhållningspolitiken men också att hitta tydliga fall där de två kan kombineras.

48. Europaparlamentet upprepar sitt stöd för långsiktig programplanering. Parlamentet anser att det enda hållbara alternativet till den nuvarande sjuåriga löptiden är en flerårig budgetram på 5+5 år, med en översyn efter halva tiden. Parlamentet uppmanar kommissionen att utarbeta ett tydligt förslag avseende metoderna för det praktiska genomförandet av en budgetram på 5 + 5 år.

49. Europaparlamentet uppmanar alla parter att göra allt för att undvika förseningar i nästa period, så att man kan undvika sena betalningar och återtaganden, som försämrar sammanhållningspolitikens positiva resultat. Parlamentet betonar vikten av att i tid lägga fram alla handlingar för den framtida rättsliga ramen på alla officiella språk för att säkerställa att alla mottagare får information på lika villkor och i rätt tid.

50. Europaparlamentet uppmanar till att förbättra kommunikationerna med EU-medborgarna för att på så sätt höja allmänhetens kunskap om sammanhållningspolitikens konkreta resultat. Parlamentet uppmanar kommissionen att dra större nytta av förvaltningsmyndigheterna och projektansvariga som använder innovativa kommunikationsmetoder lokalt för att informera allmänheten om resultaten av hur medlen används i regionerna. Parlamentet understryker behovet av bättre information och kommunikation, inte bara längre fram i processen (ESI-fondernas resultat) utan även i början (finansieringsmöjligheter), i synnerhet gentemot små projektansvariga. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att inrätta mekanismer och breda institutionaliserade plattformar för samarbete i syfte att öka synligheten och höja medvetenheten.

Tisdagen den 17 april 2018

51. Europaparlamentet konstaterar att vissa europeiska regioner är särskilt utsatta för följderna av brexit. Parlamentet understryker att den framtida sammanhållningspolitiken måste minimera de negativa följderna av brexit för de andra regionerna i EU och uppmanar till att studera möjligheten att fortsätta partnerskapen inom ramen för territoriellt samarbete.

o

o o

52. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen.
